

Kurzus kódja(i): FLM-214.01.

Kurzus címe: Filmtudományi ismeretek: Film és pszichológia – Szakszövegolvasás

Tanár neve: Margitházi Beja PhD

Kurzus időpontja, helye: szerda 9.00–10.30, Alagsor -137

Kurzus típusa: Szeminárium max. 18 fő

Kurzus leírása: A kurzus célja a filmbefogadás néhány pszichológia vonatkozásának filmelméleti szakszövegek és filmpéldák segítségével történő vizsgálata.
A félévben főleg három kiemelt témakörre koncentrálnak: a filmnézés közben zajló **észlelési, gondolkodási** illetve **érzelmi** folyamatokra. A szövegértelmezési és együttgondolkodási munkát egy klasszikus (Münsterberg), illetve egy modern (Baudry) filmelméleti alapvetéssel kezdjük, majd kortárs, kognitív filmtudományi szövegekkel folytatjuk. A témák és problémák felismerése és megbeszélése mellett célunk a különböző korszakokban született szövegek állításainak, érvelésének megértése, valamint ezek filmelemzésekben való hasznosítása.
Módszerünk: a szövegek egyéni tanulmányozásához kapcsolódó írásbeli Canvas-feladatok (1) után közös órai feldolgozás (2), valamint előre egyeztetett filmpéldák, szakirodalmi referenciát is használó elemzése páros prezentációk formájában (3). Az órához a Canvas tanulásszervező felületet használjuk.

Kurzus teljesítésének követelményei:

1. Az adott órákra kijelölt **hat szöveg elolvasása**, a hozzájuk kapcsolódó **írásbeli feladatok óra előtti** leadása,
2. a szövegek órai feldolgozásában való **aktív közreműködés**,
3. a vállalt **prezentációk, kiselőadások bemutatása**.

Figyelem: a jegyszerzés feltétele a hat olvasónapló hiánytalan és határidő előtti leadása. Háromnál több hiányzás esetén a tárgy nem teljesíthető (Fontos: a három hiányzásba betegségek, félreértések vagy munka miatti hányzásoknak is bele kell férnie). 15 percnél hosszabb késés után a jelenlét nem számít érvényesnek.

A félévi jegyek pontértékei: 5 (jeles)=90–100p; 4 (jó)=80–89p; 3 (közepes)=70–79p; 2 (elégséges)=60–69p; 1 (elégtelen)=1–59p

Elsajátítandó kompetenciák és módszerek Filmelméleti szakszövegek értő olvasása, feldolgozása.
Szövegértés, rezümekészítés, lényeglátás- és kiemelés.
Elemzési stratégiák és elméleti fogalmak filmelemzésekben való alkalmazása.

Kötelező / ajánlott irodalom: A félév során kötelezően elolvasandó, órán megbeszéltek szövegek:

1. A PSZICHOLÓGIAI MEGKÖZELÍTÉS KLASSZIKUS FILMELMÉLETI PÉLDÁI

1.1. Münsterberg Hugo: A mozidarab pszichológiája (részlet). *Metropolis* (2021) 3.

1.2. Baudry, Jean-Louis: A filmi apparátus ideológiai hatásai. *Apertúra* (2006) ősz

2. KOGNITÍV FOLYAMATOK FILMNÉZÉS KÖZBEN

2.1. Észlelés: Zacks, Jeffrey M.: Vágás! *Metropolis* (2021) 3.

2.2. Gondolkodás: Bordwell, David: A nézői tevékenység. In: Uő.: *Elbeszélés a játékfilmben*. Budapest: Magyar Filmintézet, 1996. 42–60.

2.3. Érzelmek: Smith, Murray: Megragadó karakterek. *Metropolis* (2017) 3. 16–44.

3. EMPIRIKUS KUTATÁSI MÓDSZER A FILMTUDOMÁNYBAN

*Oliver, Mary Beth – Hartmann, Tilo: A jelentésteli élmények szerepének vizsgálata a „jó filmekben”. *Metropolis* (2014) 2. pp. 50–65.

Néhány további ajánlott olvasmány (magyar nyelven)

* Bálint Katalin: Empirikus filmtudomány – bevezető. *Metropolis* 2014/01.

* Bordwell, David: Érvelés a kognitívizmus mellett. *Metropolis* 1998/99 tél-tav.

* Fecskó-Pirisi Edina – Lénárd Kata – Pap-Zipernovszky Orsolya eds.: *A vászon és divány találkozása. Tanulmányok filmről, pszichoanalízisről*. Oriold és társai, 2018.

* Margitházi Beja: Érzelemgép, fertőzés és tükörneuronok. Az érzelmek és affektusok problémája a filmelméletben. *Metropolis* 2017/3.

* Nánay Bence: Filmelmélet és kognitív tudomány. *Metropolis* 1998/99 tél-tavaszi.

* Pszichoanalízis és filmelmélet. *Metropolis* 1999/3.

* Tan, Ed S.: A film pszichológiája (1–2 rész): *Metropolis* 2022/1–2.